

**PROGRAM PROFILAKTYKI
PROBLEMÓW DZIECI I MŁODZIEŻY**

**PUBLICZNE GIMNAZJUM im. M. Kopernika
W
POŁCZYNIÉ – ZDROJU**

SPIS TREŚCI:

I. *Wprowadzenie*

II. *Podstawy prawne*

III. *Realizatorzy programu profilaktycznego*

IV. *Diagnoza środowiska*

V. *Cele programu*

VI. *Obszary działań*

VII. *Strategia interwencji*

Wprowadzenie

Zmiany społeczno- ekonomiczne oraz polityczne ostatnich lat sprawiły, iż zwiększyła się czynników destrukcyjnych oddziałujących na dzieci i młodzież, skutkiem czego wzrasta liczba osób przejawiających dysfunkcje rozwojowe oraz poszukujących wsparcia w trudnych sytuacjach życiowych.

Żeby przeciwdziałać temu zjawisku, konieczna jest intensyfikacja wielopoziomowych działań profilaktycznych.

Głównym ośrodkiem dla tego typu działań powinna być szkoła, ponieważ jest ona miejscem:

- *intensywnego rozwoju w zakresie funkcjonowania interpersonalnego i społecznego,*
- *działalności zadaniowej uczniów , a więc ujawnia lub wręcz wyzwala trudności dzieci i młodzieży związane z przyjmowaniem odpowiedzialności za własne życie,*
- *konfrontacji autorytetów i kształtowania się poczucia własnej tożsamości,*
- *gdzie dzieci i młodzież spędza znaczna część swego aktywnego życia*
- *gdzie rodzice dokonują weryfikacji oczekiwań związanych z własnym dzieckiem,*
- *gdzie jest łatwy dostęp do środowiska dzieci i młodzieży i można prowadzić sprawną organizację prowadzonych zajęć.*

Profilaktyka jest jednym ze sposobów do traktowania takich zjawisk w kategoriach zagrożeń i podejmowania wysiłków w celu ich eliminacji lub choćby ograniczenia.

Profilaktyka to odpowiednie działanie, które ma na celu zapobieganie pojawianiu się i/ lub rozwojowi danego zjawiska w konkretnej społeczności;

Profilaktyka może również polegać na promowaniu alternatywnych zjawisk w stosunku do tych, które usiłuje wyeliminować.

Profilaktyka różni się od innych sposobów przeciwdziałania tym, że jest czynnością uprzedzającą, że jest podejmowana gdy groźne zjawiska ujawnią się lub rozprzestrzenia, a ich dolegliwość wymusi dopiero stosowanie bezpośrednich środków zaradczych.

Program profilaktyczny dotyczy przeciwdziałania zachowaniom ryzykownym podejmowanym przez młodych ludzi określanych jako niedostosowanie społeczne, min.

- a) *palenia tytoniu*
- b) *spożywania alkoholu*
- c) *używania narkotyków i innych środków psychoaktywnych (ze szczególnym uwzględnieniem dopalaczy)*
- d) *wagarów, zaniechania realizacji obowiązku szkolnego*
- e) *agresji psychicznej i fizycznej*
- f) *cyberprzemocy*
- g) *nietolerancji*
- h) *niszczenia środowiska i mienia szkolnego*

oraz zaniedbania środowiskowego, biedy.

Program dotyczy także szeroko rozumianego pojęcia zdrowia, min.:

- higieny osobistej,*
- higieny jamy ustnej*
- odżywiania*
- wad postawy*
- zdrowia psychicznego*
- zdrowego stylu życia.*

Adresatami programu są uczniowie w wieku 13 – 16 lat i więcej.

II PODSTAWY PRAWNE

Podstawą prawną do wprowadzenia działań profilaktycznych w ramach szkolnego programu profilaktyki, są:

- *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej – art. 72.*
- *Konwencja o Prawach Dziecka – art. 3, art.19, art. 33.*
- *Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. Z 1996 r. Nr 67 poz. 329 z późniejszymi zmianami).*
- *Rozporządzenie MEN z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U. z 2012r. poz.977) z późn. zm.*
- *Rozporządzenie MENiS z dnia 31.01.2002 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół Dz.U. Nr 10 z 2002 r, poz. 96.*
- *Rozporządzenie MENiS z dnia 19.07.2002 r. (zmieniające rozporządzenie w sprawie nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego (Dz. U. Nr 121 z 2002 r poz. 1037.*
- *Program Ochrony Zdrowia Psychicznego.*
- *Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.*
- *Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii.*
- *Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV.*
- *Rozporządzenie MENiS z dn. 31.01. 2003 r. (Dz. U. Nr 26 poz. 226)w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem.*
- *Dz.U. nr 145 z .2008 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty, ustawy- Karta Nauczyciela oraz ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich.*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013r. w sprawie udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach, placówkach.*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lipca 2011 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach.*
- *Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.*
- *Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.*
- *Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005*

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem

Szkolny program profilaktyki odnosi się do:

- *szkolnego programu wychowania*
- *szkolnego programu nauczania*
- *szkolnego systemu oceniania*

III. REALIZATORZY PROGRAMU PROFILAKTYCZNEGO:

- *nauczyciele*
- *uczniowie*
- *rodzice*
- *pozostały personel szkoły*

Charakter działań profilaktycznych zależy od potrzeb osób do których jest kierowany, czyli do grupy:

- a) niskiego ryzyka do której należą osoby, które nie podejmują jeszcze zachowań ryzykownych,*
- b) podwyższonego ryzyka do której należą osoby, które mają już za sobą pierwsze próby zachowań ryzykownych;*
- c) wysokiego ryzyka – osoby o utrwalonych zachowaniach ryzykownych.*

Szkolny program profilaktyki skierowany jest do grupy pierwszej, czyli niskiego ryzyka, a także do osób, które mają za sobą pierwsze próby zachowań ryzykownych, realizowany będzie przez okres 3 lat, a po każdym roku przeprowadzany będzie monitoring, aby go zaktualizować i nanieść zmiany.

Program realizowany będzie podczas zajęć edukacyjnych, lekcjach przedmiotowych, godzinach wychowawczych, a także na zajęciach pozalekcyjnych.

Propozycje przeciwdziałania zachowaniom ryzykownym i prowadzeniu zdrowego stylu życia zostały przedstawione na posiedzeniu Rady Pedagogicznej i zaakceptowane przez grono pedagogiczne.

Wychowawcy zapoznali z nim uczniów na godzinach wychowawczych i rodziców na zebraniu informacyjnym.

IV. DIAGNOZA ŚRODOWISKA SZKOLNEGO

Program profilaktyczny oparty na:

- *ankietach przeprowadzanych sukcesywnie (wśród uczniów i rodziców) dotyczących zachowań problemowych uczniów;*
- *obserwacji środowiska uczniowskiego;*
- *wywiadach z rodzicami uczniów;*
- *analizie dokumentacji szkolnej,*

Opracowane przez zespół diagnozujący wyniki określiły obszary zagrożeń:

1.

Agresja i przemoc, czyli:

- *agresja słowna uczeń- uczeń,*
- *agresja słowna uczeń- nauczyciel,*
- *wandalizm, kradzieże,*
- *gnębienie uczniów młodszych i słabszych.*
- *używanie wulgaryzmów*
- *znęcanie się nad kolegami, bójki i wymuszenia,*
- *nękanie psychiczne między uczniami,*
- *cyberprzemoc*

2.

Nieprzestrzeganie norm zdrowego stylu życia, czyli:

- *palenie papierosów*
- *spożywanie alkoholu*
- *próby sięgania po środki psychoaktywne.*
- *zażywanie środków psychoaktywnych,*
- *samookaleczeń.*

3.

Uchylanie się od realizacji obowiązków szkolnych:

- *brak zainteresowania nauką,*
- *wagary, zaniechanie obowiązku szkolnego.*

Mocne strony szkoły:

- bogate tradycje szkoły
- wykwalifikowany personel szkoły
- nauka na jedną zmianę
- nowoczesne i bogato wyposażone pracownie przedmiotowe oraz centrum multimedialne
- powiększona baza lokalowa i zagospodarowane otoczenie szkoły - szkolny park, boiska, sala gimnastyczna i siłownia, duży parking
- stołówka szkolna
- bogata oferta zajęć pozalekcyjnych
- skomputeryzowana biblioteka
- Internet bezprzewodowy w szkole
- szkoła dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych (windy, podjazdy)

Słabe strony szkoły i środowiska:

- duża odległość od szkoły dla uczniów dojeżdżających
- niewystarczający kontakt rodziców ze szkołą z powodu częstych wyjazdów zarobkowych poza granice kraju lub problemów z dojazdem ze środowisk wiejskich
- zbyt mała odległość punktów sprzedaży alkoholu od szkoły
- skromna oferta miejsc kulturalnego spędzania wolnego czasu dla młodzieży w mieście
- niedostateczna opieka medyczna na terenie szkoły

V. CELE PROGRAMU

Główne cele programu to:

1. *Przeciwdziałanie zachowaniom agresywnym i przemocy*
2. *Zapobieganie niepowodzeniom szkolnym, wagarom*
3. *Przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym: picciu alkoholu, paleniu papierosów i sięganiu po środki odurzające.*
4. *Kształtowanie zdrowego stylu życia.*

Cele szczegółowe:

Kreowanie zdrowego, bezpiecznego i przyjaznego środowiska szkoły , m.in. przez:

- Kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, a także nauczycieli, rodziców i uczniów,
- Zwiększanie świadomości uczniów na temat powstawania, funkcjonowania, przejawów i skutków dyskryminacji oraz narzędzi ich zwalczania,
- Integrowanie środowiska szkoły, w tym uczniów z niepełnosprawnościami, przewlekle chorych odmiennych kulturowo,
- Rozwijanie kompetencji społecznych uczniów, wspieranie ich działalności wolontarystycznej,
- Wzmacnianie wśród uczniów więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- Rozwijanie potencjału szkoły w zakresie bezpiecznego funkcjonowania uczniów,
- Rozwijanie kompetencji wychowawczych nauczycieli i rodziców,
- Zwiększanie roli rodziców w szkole,
- Współpraca z instytucjami wspierającymi działania szkoły z zakresu profilaktyki i bezpieczeństwa: Policją, Sądem Rejonowym – Wydział Rodzinny i Nieletnich, Poradnią Psychologiczno- Pedagogiczną , Gminną Komisją do Spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Zapobieganie problemom i sytuacjom problemowym młodzieży, m.in. przez:

- Działania uprzedzające mające na celu przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów,
- Profilaktykę agresji i przemocy, w tym cyberprzemocy
- Profilaktykę uzależnień od gier komputerowych, Internetu, hazardu,
- Kształtowanie umiejętności uczniów w zakresie prawidłowego funkcjonowania w środowisku cyfrowym, w szczególności tzw. nowych mediów.
- Rozwiązywanie kryzysów rozwojowych i życiowych uczniów, m.in. związanych z wyjazdami rodziców za granicę w celach zarobkowych, a także przemocą w rodzinie,
- Rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych, społecznych i życiowych wśród uczniów(samokontrola, radzenie sobie ze stresem, rozpoznawanie i wyrażanie własnych emocji).

Promowanie zdrowego stylu życia wśród młodzieży, m.in. przez:

- Zdobywanie przez uczniów wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania działań prozdrowotnych
- Ukierunkowanie uczniów na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmacnianiu zdrowia własnego i innych ludzi,
- Tworzenie i realizowanie całościowej polityki w zakresie zdrowego żywienia i aktywności fizycznej.

Mobilizowanie uczniów do systematycznego uczęszczania na zajęcia lekcyjne, m. in. przez:

- Bieżące monitorowanie frekwencji uczniów,
- Poznanie czynników wpływających na niską frekwencję uczniów,
- Stosowanie w szkole jednolitego systemu usprawiedliwień nieobecności i zwolnień z zajęć,
- Zapoznanie uczniów i rodziców z zasadami usprawiedliwiania nieobecności i zwolnień z zajęć oraz systemem kar i nagród związanych z frekwencją,
- Uświadomienie uczniom szczególnego wpływu liczby godzin nieusprawiedliwionych na osiągnięte wyniki w nauce oraz na ocenę zachowania,
- Uświadomienie wpływu nieobecności na możliwość nieuzyskania promocji do następnej klasy,
- Szybkie informowanie rodziców o wagarach dziecka.
- Opracowanie systemu nagradzania za wysoką frekwencję uczniów w szkole

Spodziewane efekty:

1. Podwyższanie wyników w nauce i wzrost frekwencji na zajęciach szkolnych.
2. Umiejętność dokonywania właściwych wyborów w trudnych sytuacjach życiowych.
3. Świadomy udział uczniów w różnych formach spędzania czasu wolnego.
4. Uczniowie rozwijają swoje pasje i zainteresowania, potrafią współpracować w zespole, są wrażliwi na potrzeby innych.
5. Wzrost bezpieczeństwa na terenie szkoły.
6. Zapewnienie różnorodnej pomocy potrzebującym
7. Lepsze relacje między uczniami – nauczycielami – rodzicami
8. Większa świadomość zagrożeń wynikających z uzależnienia od papierosów, alkoholu, narkotyków.
9. Wykształcenie umiejętności wśród uczniów radzenia sobie z uzależnieniem i skutecznego szukania pomocy.
10. Zwrócenie większej uwagi uczniów na dbałość o swoje zdrowie i podejmowanie środków zaradczych w sytuacjach zagrożenia.

Ewaluacja:

Ocena jakościowa realizowanych zadań będzie przeprowadzona po I i II semestrze i obejmie:

- frekwencję na zajęciach lekcyjnych,
- uczestnictwo uczniów w zajęciach pozalekcyjnych,
- stan bezpieczeństwa w szkole,
- realizacji na godzinach wychowawczych tematyki z zakresu profilaktyki.

VI. OBSZARY DZIAŁAŃ

Kierunki i realizacja działań profilaktycznych Nauczyciele:

Zadania:	Formy realizacji:	Wykonawcy:	Termin:
Systematyczne podnoszenie wiedzy nauczycieli na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.	szkolenia w ramach WDN studiowanie literatury szkolenia własne nauczycieli (kursy, warsztaty) zespół wychowawczy	nauczyciele bibliotekarz pełnomocnik burmistrza ds. profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom	w trakcie roku szkolnego
Podjęmowanie przez nauczycieli działań profilaktycznych w klasach i w indywidualnej pracy z uczniami: a. wspieranie wszystkich uczniów w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych, niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich substancji psychoaktywnych (p. uniwersalna), b. wspieranie uczniów, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych (p. selektywna), c. wspieranie uczniów, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków psychoaktywnych (p. wskazująca)	godziny wychowawcze realizacja programów profilaktycznych rozmowy indywidualne zajęcia w kołach zainteresowań	nauczyciele wychowawcy	w trakcie roku szkolnego

Podejmowanie działań integrujących, szczególnie w klasach pierwszych.	godziny wychowawcze zajęcia w kołach zainteresowań	wychowawcy pedagog psycholog PPP	w trakcie roku szkolnego
Współpraca nauczycieli ze specjalistami w zapobieganiu zachowaniom ryzykownym wśród młodzieży.	godziny wychowawcze spotkania z przedstawicielami policji, PPP konsultacje	nauczyciele pracownicy poradni PPP	w trakcie roku szkolnego
Pomoc w pokonywaniu trudności dydaktycznych	zajęcia korekcyjno kompensacyjne, wyrównawcze z poszczególnych przedmiotów konsultacje indywidualne	nauczyciele prowadzący zajęcia wyrównawcze	w trakcie roku szkolnego
Systematyczne diagnozowanie sytuacji wychowawczej klasy i wczesne rozpoznanie zagrożeń. Dokonywanie systematycznej oceny skuteczności prowadzonych działań wychowawczych i modyfikowanie programu działań wychowawczo-profilaktycznych, dostosowując go do aktualnych potrzeb uczniów.	godziny wychowawcze obserwacja i rozmowy z uczniami i rodzicami	wychowawcy pedagog	w trakcie roku szkolnego
Ukazanie uczniom przyczyn i skutków palenia papierosów, używania alkoholu i substancji psychoaktywnych.	godziny wychowawcze	Wychowawcy Pracownicy PPP	w trakcie roku szkolnego
Walka ze zjawiskiem coraz niższej frekwencji w szkole.	rozpoznawanie i monitorowanie uczniów z dużą absencją częste kontakty z rodzicami	nauczyciele wychowawcy	w trakcie roku szkolnego
Rozwijanie twórczego myślenia wśród uczniów.	godziny wychowawcze zajęcia dydaktyczne	nauczyciele wychowawcy	w trakcie roku szkolnego
Dostarczanie aktualnych informacji rodzicom i uczniom na temat : - skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z	wywiadówki spotkania profilaktyczne z przedstawicielami policji, PPP i	wychowawcy specjaliści ds. profilaktyki	w trakcie roku szkolnego

<p>przeciwdziałaniem używania środków i substancji psychoaktywnych,</p> <ul style="list-style-type: none"> - ofert pomocy specjalistycznej dla uczniów używających środków odurzających i ich rodziców -konsekwencji prawnych zachowań ryzykownych młodzieży, -bezpiecznego korzystania z mediów przez uczniów, -promowania zdrowego stylu życia wśród uczniów, -informowanie rodziców o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli oraz metodach współpracy szkół z policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią 	i terapeutą uzależnień		
Realizacja tematów z zakresu profilaktyki antydyskryminacyjnej	godziny wychowawcze	nauczyciele wychowawcy	w trakcie roku
<p>Kształtowanie przez nauczycieli zachowań i postaw wśród uczniów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - promujących zdrowy styl życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych, - otwartości w życiu społecznym w tym działalności wolontarystycznej, - ukierunkowanych na zdobycie stabilnego i konstruktywnego systemu wartości, - wzmacniających więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną 	godziny wychowawcze realizacja programów profilaktycznych imprezy szkolne, konkursy zajęcia przedmiotowe treningi, imprezy sportowe,	wychowawcy klas nauczyciele wych.fiz. pielęgniarka	w trakcie roku
Współpraca z instytucjami wspierającymi nauczycieli w zakresie działań profilaktycznych: poradnią psychologiczno- pedagogiczną, policją, Sądem Rejonowym w Białogardzie.	godziny wychowawcze spotkania z przedstawicielami poradni psychologiczno pedagogicznej, policji,	wychowawcy klas przedstawiciele poradni psychologiczno- pedagogicznej, terapeuci, policja	w trakcie roku

Dbanie o prawidłowe relacje interpersonalne w kontaktach nauczyciel uczeń, oparte na życzliwości, zaufaniu, porozumieniu.	godziny wychowawcze praca indywidualna uczestnictwo w imprezach szkolnych, klasowych zajęcia integracyjne w kl. I	wychowawcy klas nauczyciele	w trakcie roku
Zapewnienie uczniom bezpieczeństwa. Reagowanie w sytuacjach zagrożenia uczniów i innych pracowników szkoły.	godziny wychowawcze rozmowy indywidualne konsultacje dyżury nauczycielskie przestrzeganie procedur informowania o sytuacjach problemowych	nauczyciele policja pracownicy szkoły	w trakcie roku
Przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia uczniów jako alternatywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej.	Zajęcia pozalekcyjne	nauczyciele wychowawcy	w trakcie roku szkolnego

Rodzice:

Zadania:	Formy realizacji:	Wykonawcy:	Termin:
Rozwijanie kompetencji wychowawczych i profilaktycznych rodziców. Przygotowanie do profilaktyki domowej.	wywiadówki spotkania profilaktyczne z przedstawicielami policji, PPP i terapeutą	wychowawcy specjaliści ds. profilaktyki	w trakcie roku szkolnego
Nastawienie na czynną współpracę rodziców ze szkołą. Włączanie ich w życie szkoły.	działalność Rady Rodziców inicjatywy rodziców i nauczycieli na rzecz środowiska szkolnego i klasowego (wycieczki, biwaki, zajęcia	Rada Rodziców wychowawcy i nauczyciele	w trakcie roku szkolnego

	<p>sportowe) udział w pracach społecznych na rzecz szkoły konsultacje, spotkania indywidualne, kierowanie do specjalistów wykorzystanie wiedzy i doświadczenia rodziców specjalistów, zapraszanie na prelekcje, pogadanki</p>		
<p>Wspólna z rodzicami analiza problemów wychowawczych uczniów mająca na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie właściwych zachowań wśród uczniów.</p>	<p>kontakty wychowawców i nauczycieli z rodzicami (frekwencja, oceny, problemy wychowawcze) wywiadówki spotkania ze specjalistami</p>	<p>wychowawcy i nauczyciele specjaliści: policja, psycholog i inni</p>	<p>w trakcie roku szkolnego</p>
<p>Zaangażowanie rodziców w zapewnienie bezpiecznych warunków nauki i pracy w szkole.</p>	<p>praca Rady Rodziców współpraca trójek klasowych z wychowawcą</p>	<p>wychowawcy Rada Rodziców dyrekcja</p>	<p>w trakcie roku szkolnego</p>
<p>Stałe podnoszenie jakości wzajemnych kontaktów z rodzicami. Współpraca rodziców i nauczycieli w zakresie budowania postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia wśród młodzieży.</p>	<p>zebrania klasowe spotkania indywidualne z rodzicami imprezy klasowe i szkolne</p>	<p>rodzice wychowawcy dyrekcja</p>	<p>w trakcie roku szkolnego</p>
<p>Systematyczne informowanie rodziców o sukcesach ich dzieci, prezentacja wytworów pracy twórczej uczniów, listy gratulacyjne i inne</p>	<p>zebrania klasowe spotkania indywidualne z rodzicami imprezy klasowe i szkolne</p>	<p>wychowawcy dyrekcja</p>	<p>w trakcie roku szkolnego</p>

Uczniowie:

Zadania:	Formy realizacji:	Wykonawcy:	Termin:
Wyposażenie uczniów w wiedzę dotyczącą konsekwencji zachowań ryzykownych.	godziny wychowawcze spotkania ze specjalistami (psychologiem, policją)	wychowawcy i nauczyciele specjaliści: policja, psycholog i inni	w trakcie roku szkolnego
Zapoznanie uczniów z: · systemem pomocy specjalistycznej(szkolnej i instytucjonalnej) w sytuacjach zagrożeń, · konsekwencjami prawnymi związanymi z naruszeniem obowiązujących przepisów, · obowiązującymi procedurami postępowania nauczycieli oraz o metodach współpracy szkół z policją.	godziny wychowawcze spotkania indywidualne	nauczyciele wychowawcy	w trakcie roku szkolnego
Uświadomienie uczniom negatywnych skutków absencji na zajęciach.	godziny wychowawcze spotkania indywidualne	nauczyciele wychowawcy	w trakcie roku szkolnego
Rozwijanie umiejętności psychologicznych, społecznych i życiowych (samokontrola, komunikacja interpersonalna, rozwiązywanie konfliktów, problemy emocjonalne dorastającej młodzieży)	godziny wychowawcze indywidualna praca z uczniem zajęcia psychoedukacyjne	nauczyciele wychowawcy pedagog	w trakcie roku szkolnego
Budowanie atmosfery bezpieczeństwa w środku szkolnym. Zapobieganie zjawiskom dyskryminacji w szkole.	godziny wychowawcze indywidualna praca z uczniem dyżury nauczycielskie na przerwach	nauczyciele wychowawcy	w trakcie roku szkolnego

Aktywizowanie uczniów zdolnych na rzecz pomocy słabszym – promocja tutoringu rówieśniczego.	godziny wychowawcze zajęcia dodatkowe	nauczyciele wychowawcy	w trakcie roku szkolnego
---	--	---------------------------	-----------------------------

I. PRZECIWDZIAŁANIE ZACHOWANIOM AGRESYWNYM

- a) diagnoza zjawiska agresji i przemocy (w tym cyberprzemocy)
- b) działania edukacyjne dla nauczycieli, uczniów i rodziców.
- c) współpraca z instytucjami wspierającymi szkołę w walce z agresją i przemocą.
- d) monitorowanie i ewaluacja podjętych zadań.

Ad.a) opracowanie, przeprowadzanie i analiza ankiet diagnozujących rozmiar zjawiska: obserwacja, wywiad.

Ad.b) działania edukacyjne:

Nauczyciele:

- udział w warsztatach rozwijających umiejętności wychowawcze : rozpoznawanie i radzenie sobie z własnymi emocjami, komunikacja, zachowania asertywne, stosowanie aktywizujących metod nauczania,
- właściwe realizowanie godzin wychowawczych,
- tworzenie rankingów klasowych,
- większa kontrola w czasie przerw,
- wspólne zajęcia umacniające więzi między uczniami.

Uczniowie:

- kształtowanie postaw asertywnych,
- dokonywanie samooceny adekwatnej do sytuacji,
- prawne i moralne następstwa przemocy (cyberprzemocy) i agresji,
- współtworzenie i przestrzeganie regulaminów klasowych,
- umiejętność radzenia sobie w trudnych sytuacjach,
- zachęcanie do udziału w kołach zainteresowań,
- zachęcanie do korzystania z pomocy,
- wycieczki klasowe.

Rodzice:

- edukacja w zakresie pomocy dziecku w nauce, spędzanie czasu wolnego i wypoczynku,

- kształtowanie umiejętności asertywnych zachowań,
- umiejętność rozpoznawania zachowań: co robić, żeby dziecko nie stało się sprawcą lub ofiarą zachowań agresywnych,
- jak rozmawiać z nastolatkiem.

Personel szkoły:

- reagowanie na niewłaściwe zachowania uczniów,
- pomoc nauczycielom dyżurującym w czasie przerw,
- nadzór nad przestrzeganiem zasad kultury w szatni, gimbusach, na terenie szkoły,
- zgłaszanie przypadków niewłaściwego zachowania do dyrekcji lub pedagoga szkolnego.

Ad.c) MGOPS, Policja, Inspektor ds. nieletnich, Sąd Rejonowy, Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna, PCPR, asystenci rodzinni;

Ad.d) warsztaty dla nauczycieli i rodziców, pogadanki, prelekcje, filmy edukacyjne, spotkania uczniów ze specjalistami;

Ad.e) powołanie zespołu roboczego odpowiedzialnego za analizę i modyfikowanie szkolnych aktów prawnych;

Ad.f) powołanie zespołu ewaluacyjnego, przeprowadzenie badań i analiza wyników, sformułowanie wniosków, modyfikacja programu.

II. ZAPOBIEGANIE NIEPOWODZENIOM SZKOLNYM:

Zadania szkoły:

- a) diagnoza zjawiska niepowodzeń szkolnych;*
- b) działania edukacyjne dla nauczyciela, ucznia, rodzica;*
- c) współpraca z instytucjami;*
- d) tworzenie warunków materialnych do realizacji celów;*
- e) analiza i modyfikowanie wewnętrznych aktów prawnych;*
- f) monitorowanie i ewaluacja podjętych działań;*

Ad.a) narzędzia badawcze: wywiad, obserwacja, analiza dokumentów Szkolnych;

Ad.b) działania edukacyjne:

Nauczyciele – wiedza nt. rodzajów niepowodzeń szkolnych i ich przyczyn, umiejętność prowadzenia interwencji, indywidualizacja procesu nauczania, praca z uczniem zdolnym i słabym, motywowanie ucznia do nauki, właściwie pojęta rola oceny, jak się uczyć;

Uczniowie – wzmacnianie poczucia własnej wartości, umiejętność dokonywania własnej samooceny, jak się uczyć – organizowanie czasu wolnego i nauki, radzenie sobie z emocjami, w jaki sposób prosić o pomoc, do czego potrzebna jest wiedza w przyszłości;

Rodzice - stworzenie warunków domowych i klimatu do uczenia się, motywowanie dziecka do nauki, profilaktyka domowa (doskonalenie umiejętności wychowawczych: słuchanie, właściwe komunikaty, wyrażanie uczuć), edukowanie w zakresie pomocy dzieciom w nauce, spędzania czasu wolnego i wypoczynku

Ad.c) Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna (diagnoza, zalecenia, terapie), MGOPS (pomoc materialna), Policja (rozpoznawanie środowiska, przeciwdziałanie wagarom;

Ad.d) warsztaty dla rodziców i inne działalności informacyjne, prelekcje, gazetki, poradnictwo indywidualne, warsztaty dla nauczycieli, pomoc specjalistów, preorientacje zawodowe, zajęcia wyrównawcze, koła zainteresowań, wzbogacanie biblioteki szkolnej;

Ad. e) powołanie zespołu roboczego odpowiedzialnego za analizę i modyfikowanie aktów prawnych;

Ad. f) powołanie zespołu ewaluacyjnego, przeprowadzenie badań i analiza wyników, sformułowanie wniosków, modyfikacja programu.

III. PRZECIWDZIAŁANIU SIĘGANIU I EKSPERYMENTOWANIU ZE ŚRODKAMI ODURZAJĄCYMI I STERYDAMI

Zadania szkoły:

- a) diagnoza rozmiarów zjawiska sięgania po substancje uzależniające;*
- b) prowadzenie działań edukacyjnych dla nauczycieli, uczniów i rodziców;*
- c) współpraca z instytucjami wspierającymi szkołę w walce z uzależnieniami;*
- d) tworzenie warunków materialnych do realizacji zadań;*
- e) analiza i modyfikowanie wewnętrznych aktów prawnych;*
- f) monitorowanie i ewaluacja podjętych zadań.*

Treści działań:

Ad. a) działania edukacyjne:

Nauczyciele:

- udział w szkoleniowych radach pedagogicznych (rozwój dziecka, a uzależnienie, rozpoznawanie zachowań ryzykownych itp.;*
- udział w warsztatach rozwijających umiejętności wychowawcze (komunikacja, asertywne zachowania, stosowanie metod aktywnych nauczania, rozpoznawanie i radzenie sobie z emocjami;*
- udział w warsztatach na temat zagrożeń zdrowotnych, psychicznych, społecznych związanych z używaniem środków odurzających;*
- przeprowadzanie na godzinach wychowawczych tematów z zakresu profilaktyki uzależnień;*
- umiejętność prowadzenia spotkań z rodzicami metodami aktywnymi;*

Uczniowie:

- nazywanie, rozpoznawanie i radzenie sobie z emocjami;*
- prawidłowa komunikacja interpersonalna i bariery komunikacyjne;*
- umiejętność radzenia sobie w trudnych sytuacjach;*
- asertywne odmawianie;*

- *umiejętność podejmowania decyzji;*
- *zdrowotne, psychiczne, społeczne i prawne następstwa używania środków uzależniających;*
- *budowanie poczucia własnej wartości.*

Rodzice:

- *jak wygląda świat nastolatka i jego potrzeby;*
- *prawidłowości i zaburzenia danego okresu rozwojowego;*
- *jak chronić młodzież przed uzależnieniami (presja rówieśnicza, grupy ryzyka);*
- *stawianie granic, ustalanie domowych zasad;*
- *porozumiewanie się w rodzinie;*
- *jak rozmawiać z nastolatkami gdy coś podejrzewa my;*
- *zasady profilaktyki domowej;*
- *poszerzone wiadomości o uzależnieniu, narkotykach i mitach.*

Personel szkoły:

- *zgłaszanie przypadków ryzykownych zachowań młodzieży.*

Co poruszyć na spotkaniach z rodzicami?:

- *przedstaw zarys programu profilaktycznego;*
- *podziel się informacjami o narkotykach w szkole; nie ma co ukrywać: nie ma „czystej” szkoły.*
- *rozdaj ulotki o narkotykach, przedstaw podstawowe informacje:
jakie narkotyki zażywa młodzież, jak wyglądają, jakie dają efekty, jakie akcesoria związane są z danymi narkotykami;*
- *podaj telefony i adresy organizacji do których można zwrócić się o pomoc;*
- *zaprosz terapeutę z poradni, który odpowie na pytania rodziców oraz doradzi, co robić w razie podejrzeń o branie narkotyków przez dziecko;*

Ad.c)

- *współpraca z przedstawicielami policji – pogadanki o szkodliwości używek oraz ich wpływu na bezpieczeństwo młodzieży i innych;*
- *współpraca z poradniami ds. uzależnień, stowarzyszeniami („Młodzi – Młodym”, MONAR), organizacjami przeciwalkoholowymi, lekarzami, pielęgniarką szkolną.*

Ad. d)

- *spektakle teatralne, filmy edukacyjne, książki, ulotki, broszury, papier, mazaki, ksero;*

Ad.e)

- *powołanie zespołu roboczego, odpowiedzialnego za analizę i modyfikowanie szkolnych aktów prawnych.*

Ad.f)

- *powołanie zespołu ewaluacyjnego;*
- *przeprowadzenie badań i analiza wyników, modyfikacja programów.*

IV. KSZTAŁTOWANIE NAWYKÓW ZDROWEGO STYLU ŻYCIA

Zadania szkoły:

- a) diagnoza rozmiaru zjawiska nieprzestrzegania zdrowego stylu życia;*
- b) działania edukacyjne dla nauczycieli, uczniów i rodziców;*
- c) współpraca z instytucjami wspierającymi szkołę;*
- d) tworzenie bazy do realizacji;*
- e) analiza i modyfikowanie wewnętrznych aktów prawnych;*
- f) monitorowanie i ewaluacja.*

Treści działań:

Ad.a)

- przeprowadzanie badań ankietowych diagnozujących rozmiar badanego zjawiska:*
- palenie papierosów, spożywanie alkoholu;*
- przedwczesna inicjacja seksualna;*
- odpowiedni sposób odżywiania (przeciwdziałanie bulimii, anoreksji)*
- higiena osobista, zapobieganie wadom postawy.*

Ad.b) działania edukacyjne:

Nauczyciele

- wiedza na temat zdrowego stylu życia i zagrożeń wynikających z nieprzestrzegania norm;*
- udział w szkoleniach i warsztatach dotyczących tego tematu;*
- motywowanie do pozytywnych postaw i zasad- metody aktywizujące;*
- współpraca z rodzicami i instytucjami wspomagającymi;*
- umiejętność komunikowania się z uczniem;*
- wzmacnianie poczucia wartości uczniów;*
- rozwijanie wśród uczniów umiejętności współpracy z instytucjami pozaszkolnymi i współdziałanie z nimi;*
- organizowanie konkursów;*
- realizacja ścieżki prozdrowotnej.*

Uczniowie:

- utrwalenie poprawnych nawyków higienicznych;
- dbanie o estetykę wyglądu zewnętrznego;
- znaczenie dla zdrowia i wyglądu ćwiczeń fizycznych;
- zachowanie bezpieczeństwa na drogach;
- znajomość skutków przedwczesnej inicjacji seksualnej;
- zasady zdrowego odżywiania;
- umiejętność krytycznej oceny reklam, filmów, umiejętny dobór prasy, itp.
- radzenie sobie ze stresem;
- jak efektywnie odmawiać (papierosy, alkohol);
- umiejętność szukania pomocy i prośby o pomoc, jak być dobrym przyjacielem.

Rodzice:

- spotkania z rodzicami, wywiadówki na ten temat;
- współpraca wychowawców z rodzicami w tym zakresie;
- znajomość potrzeb dziecka;
- umiejętne porozumiewanie się z rodzicami;
- umiejętne i realne określanie norm, zasad i granic.

Pozostały personel szkolny:

- wdrażanie do : kultury spożycia posiłków, przestrzegania porządku na terenie szkoły i przestrzegania norm współżycia społecznego.

Ad.c)

służba zdrowia: pielęgniarka szkolna, dietetyk itd., Policja (bezpieczeństwo na drogach, w czasie ferii i wakacji),
Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna.

Ad.d)

szkolenia, warsztaty, wycieczki, filmy edukacyjne, pogadanki, prelekcje, wzbogacanie biblioteki szkolnej, materiały biurowe.

Ad.e)

powołanie zespołu roboczego odpowiedzialnego za analizę i ewaluację szkolnych aktów prawnych.

Ad.f)

powołanie zespołu ewaluacyjnego, przeprowadzenie badań i analiza wyników i sformułowanie wniosków oraz ewaluacja programu.

Działania profilaktyczne prowadzone w ciągu roku szkolnego:

- 1. Dyżury nauczycieli na korytarzach szkolnych ze szczególnym uwzględnieniem miejsc zagrożonych;*
- 2. Dyżury nauczycieli przed szkołą w czasie przyjazdów i odjazdów młodzieży;*
- 3. Nadzór opiekunów nad młodzieżą w czasie dowozów gimbusami;*
- 4. Rozmowy dyscyplinujące przeprowadzane przez dyrekcje szkoły, pedagoga szkolnego, przedstawicieli policji;*
- 5. Dyżury pracowników z interwencji w miejscach szczególnie zagrożonych w szkole i na terenie wokół szkoły.*
- 6. Konsultacje z kuratorem sądowym i Sędzią ds. nieletnich Sądu Rejonowego w sprawach wychowawczych i opiekuńczych;*
- 7. Zajęcia edukacyjne, projekcje filmów z zakresu profilaktyki;*
- 8. Zajęcia pozalekcyjne utworzone wg zainteresowań uczniów; objęcie uczniów (z grupy ryzyka) opieką wychowawczą i mobilizowanie do udziału w zajęciach wyrównawczych.*
- 9. Spotkania z rodzicami, indywidualne spotkania rodziców z policjantem ds. nieletnich, terapeutą ds. uzależnień;*
- 10. Rozmowy indywidualne nauczycieli, pedagoga szkolnego.*
- 11. Monitoring wizyjny miejsc zagrożonych szkoły.*

**Plan działań wspierających bezpieczeństwo w Publicznym Gimnazjum
im. Mikołaja Kopernika w Polczynie-Zdroju**

Cel główny:

- poprawa bezpieczeństwa uczniów, rodziców/opiekunów prawnych, nauczycieli i pozostałych pracowników Publicznego Gimnazjum im. Mikołaja Kopernika w Polczynie-Zdroju

Cele szczegółowe:

- eliminowanie nieprawidłowych zachowań uczniów, niepożądanych sytuacji zagrażających życiu, zdrowiu i bezpieczeństwu uczniów,
- zwiększenie poczucia bezpieczeństwa wszystkich podmiotów szkolnych,
- zwiększenie wiedzy i umiejętności na temat zasad zachowań bezpiecznych w szkole i poza nią, podczas uczestniczenia w ruchu drogowym, w imprezach masowych,
- zwiększenie wiedzy poprzez uczestnictwo w szkoleniach uczniów i pracowników szkoły w zakresie udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej,
- wzmocnienie współpracy pracowników szkoły z rodzicami, instytucjami działającymi na rzecz podnoszenia bezpieczeństwa dzieci i młodzieży,
- zwiększenie świadomości konieczności przestrzegania zasad przyjętych w szkole zawartych w regulaminach obowiązujących uczniów.

Obszary działań:

1. Integrowanie planowanych działań wszystkich podmiotów szkoły/placówki (nauczycieli uczniów/wychowanków, rodziców) w zakresie podniesienia bezpieczeństwa:

- Współpraca z wychowawcami, z pedagogiem, psychologiem z Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej, dyżurującym terapeutą w celu oceny sytuacji uczniów sprawiających problemy wychowawcze.
- Organizowanie i uczestnictwo w posiedzeniach zespołu wychowawców, rady rodziców, samorządu uczniowskiego.

- Wnioskowanie do dyrektora w sprawach dotyczących bezpieczeństwa w szkole, a wymagających nakładów finansowych lub działań wymagających współpracy bądź zgody organu prowadzącego lub sprawującego nadzór pedagogiczny.
- Analiza adekwatności stosowanych nagród i kar.
- Dopracowywanie procedur bezpieczeństwa i reagowania w sytuacjach kryzysowych w szkole zawartych w Regulaminie szkoły.
- Upowszechnianie wiedzy o tych zasadach wśród uczniów, rodziców i nauczycieli.

2. Koordynowanie realizacji i ewaluacji działań w zakresie bezpieczeństwa w ramach Programu Wychowawczego i Programu Profilaktyki.

- Monitorowanie zagrożeń bezpieczeństwa uczniów i pracowników szkoły, w tym monitoring wizyjny.
- Przeprowadzenie okresowej diagnozy na temat stanu bezpieczeństwa w szkole, występujących zagrożeń oraz przestrzegania praw ucznia.
- Ocena realizowanych zadań z zakresu profilaktyki, ocena pracy w kierunku uczenia właściwych zachowań w sytuacjach zagrażających bezpieczeństwu.

3. Współpraca z instytucjami na rzecz podniesienia bezpieczeństwa uczniów.

- Współpraca z Radą Rodziców w zakresie realizacji zadań integrujących działania wychowawcze szkoły i rodziny.
- Współpraca z Samorządem Uczniowskim w zakresie propozycji poprawy bezpieczeństwa.
- Współpraca z Policją, Strażą Pożarną, Sądem itp. w zakresie promocji zasad bezpieczeństwa.
- Współpraca ze środowiskiem lokalnym, fundacjami, stowarzyszeniami.

4. Poszerzanie wiedzy na temat sposobów poprawy bezpieczeństwa.

- Pomoc nauczycielom, wychowawcom w nawiązywaniu współpracy z: policją, strażą pożarną oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz bezpieczeństwa.
- Współuczestnictwo w tworzeniu programów poprawiających stan bezpieczeństwa w szkole.

- Dzielenie się wiedzą na temat mechanizmów ryzykownych zachowań z nauczycielami, rodzicami i uczniami.
- Organizowanie we współpracy ze szkolnym pracownikiem bhp szkoleń rady pedagogicznej i pracowników w zakresie procedur postępowania w sytuacjach kryzysowych, udzielania pierwszej pomocy.
- Przyjmowanie propozycji szkoleń rady pedagogicznej w zakresie bezpieczeństwa, agresji, przemocy.

Zadania i formy realizacji:

Zadania:	Formy realizacji
Koordynowanie działań w zakresie bezpieczeństwa w ramach realizowanych w szkole programów: wychowawczego i profilaktyki.	Integrowanie wszystkich podmiotów szkolnych (uczniów, rodziców, nauczycieli) do działań na rzecz poprawy bezpieczeństwa w szkole.
Pomoc nauczycielom w nawiązywaniu współpracy z instytucjami i służbami działającymi na rzecz rozwiązywania problemów dzieci i młodzieży	Udostępnienie listy lokalnych instytucji działających na rzecz poprawy bezpieczeństwa na terenie szkoły i gminy oraz ułatwianie kontaktowania się z nimi.
Współpraca z rodzicami i środowiskiem na rzecz poprawy bezpieczeństwa w szkole i jej otoczeniu	Bieżąca współpraca z rodzicami uczniów, jak również z samymi uczniami na rzecz poprawy bezpieczeństwa w szkole. Organizowanie zebrań z rodzicami, rozmowy indywidualne z rodzicami/opiekunami prawnymi uczniów. Przekazywanie treści profilaktycznych na zebraniach z rodzicami. Włączanie rodziców do działań na rzecz poprawy bezpieczeństwa w szkole.
Promowanie problematyki bezpieczeństwa dzieci i młodzieży.	Organizacja spotkań młodzieży z ekspertami - Policją, kuratorem zawodowym, Sędzią Sądu Rejonowego. Udostępnienie adresów placówek pomocowych i działających na rzecz

	<p>bezpieczeństwa dzieci i młodzieży.</p> <p>Organizowanie szkoleń dla nauczycieli dotyczących profilaktyki i interwencji w sytuacjach trudnych</p>
<p>Prowadzenie szerokiej akcji profilaktycznej mającej na celu podnoszenie bezpieczeństwa uczniów oraz zapobieganie uzależnieniom i przemocy wśród uczniów.</p>	<p>Prowadzenie różnorodnych zajęć pozalekcyjnych dla uczniów – zagospodarowanie czasu wolnego młodzieży.</p> <p>Realizacja założeń programu profilaktyki i programu wychowawczego.</p> <p>Organizacja spotkań prowadzonych przez specjalistów.</p>
<p>Bieżące działania interwencyjne w sprawach zagrożenia bezpieczeństwa młodzieży</p>	<p>Interwencyjne rozmowy z uczniami i rodzicami.</p> <p>Zawieranie kontraktów, umów mających na celu zmianę zachowań i postaw młodzieży</p>
<p>Doskonalenie własne w zakresie zapobiegania przemocy, uzależnieniom, profilaktyki i współpracy w tych działaniach z różnymi podmiotami</p>	<p>Udział w szkoleniach i kursach.</p>
<p>Dokumentowanie działań.</p>	<p>Gromadzenie dokumentacji z bieżących działań</p> <p>Ewaluacja działań.</p>

Ewaluacja:

- bieżące rozmowy z uczniami, rodzicami,
- ankiety dla uczniów, rodziców,
- analiza protokołów z nieporządných zajęć w szkole, analiza ewidencji sytuacji kryzysowych, wypadków szkole.